

Arbodienst

Aan: Site Manager Poms Vriezenveen

I.a.a: Voorzitter MC dhr [redacted]
Safety and Environment Specialist [redacted]
Coördinator Infra, Safety and Milieu [redacted]
Hoofd AC NO-Ned Lkol arts [redacted]
Bedrijfsarts AC NO-Ned dhr [redacted]

Datum 140301

Ons kenmerk ACLB 1417/2001

Uw kenmerk

Onderwerp: Toetsing RI&E

Hierbij bied ik u het resultaat aan van de toetsing van uw Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E), uitgevoerd door kerndeskundigen van het Arbocentrum Limburg. Zij hebben aangegeven dat de RI&E voor dit moment een goed overzicht geeft van de arboproblematiek binnen de Productgroep Beproevingen Materieel en daarmee ruimschoots voldoet aan de wettelijke vereisten.

Wel worden in het toetsingsrapport nog een aantal bijstellingen c.q. aanvullingen geadviseerd.

Voor de ontbrekende onderdelen van de RI&E adviseer ik u om, in overleg met Arbocentrum Noord-Oost Nederland, een plan van aanpak op te stellen. Ik wacht daarvoor uw schriftelijke verzoek om ondersteuning af.

Met de verzending van dit advies is de toetsing van uw RI&E conform uw voorstel afgehandeld.

HOOFD ARBOCENTRUM LIMBURG

[redacted]
Luitenant-kolonel-arts**Arbocentrum Limburg**

MPC 77 G
Postbus 976
6000 AZ Weert

Telefoon (0475) 320 605
Telefax (0475) 320 606
MDTN [redacted]
MDTNFax [redacted]

Gebouw Jagersborgh
Jagerstraat 8
6042 KA Roermond

info: alle leidingsgevende
Mc
Safety.
[Signature]
.120401

TOETSING RISICO-INVENTARISATIE EN -EVALUATIE

NL POMS-Site VRIEZENVEEN

***ARBODIENST KL
ARBOCENTRUM LIMBURG***

ROERMOND, MAART 2001

Inleiding

Op verzoek van de site-manager van de POMS-Site Vriezenveen (POMS-V) heeft het Arbocentrum Limburg (ACLB), onderdeel van de gecertificeerde Arbodienst KL, de in eigen beheer uitgevoerde RI&E van deze eenheid beoordeeld. Bij het opstellen van het toetsingsadvies zijn de volgende kerndeskundigen betrokken:

arbeids- en organisatiedeskundige
bedrijfsarts (Arbocentrum Noord-Oost Nederland)
veiligheidskundige/arbeidshygiënist/projectverantwoordelijke

Toetsingsresultaten

De aspecten die tijdens de inhoudelijke toetsing door de deskundigen naar voren zijn gebracht, zullen hierna worden aangegeven. Als eerste insteek is gekozen voor een globale beoordeling van de RI&E. Daar waar relevant worden ook specifieke opmerkingen geplaatst bij de uitkomsten van de toetsing. Met nadruk zij gesteld, dat vooral wordt ingegaan op de tekortkomingen. Positieve aspecten, binnen de RI&E van de POMS-V ruimschoots aanwezig en hier en daar in het toetsingsadvies ook aangegeven, waren niet primair het doel van de beoordeling. Een aantal voorstellen, gericht op het verbeteren van deze RI&E in een volgende bijstelling, zullen eveneens in deze nota aan de orde komen.

Volledigheid van de RI&E

Administratieve volledigheid

Een eerste administratieve controle op de volledigheid van de aangeleverde gegevens heeft plaatsgevonden aan de hand van een checklist. Daarbij zijn geen belangrijke afwijkingen geconstateerd. In verband met de overzichtelijkheid wordt geadviseerd in het vervolg de knelpunten en maatregelen door te nummeren.

Knelpunten

De knelpunten zijn in het algemeen gesproken concreet aangegeven. Daar waar mogelijk werd op een praktische manier geclusterd. Verder is de inventarisatie redelijk goed uitgebalanceerd. Dat wil zeggen, er is in -min of meer - gelijke mate aandacht besteed aan organisatorische en technische aspecten. De organisatorische maatregelen zullen er voor moeten zorgen, dat de verbeteringen blijvend zijn. Ook de welzijnsaspecten zijn voldoende in kaart gebracht.

De RI&E van de POMS-V behoort tot de categorie "complex". Dat heeft zowel met de veelsoortigheid van gevaren te maken, als met de ernst van sommige risico's. Een gevolg daarvan is dat een relatief groot aantal verdiepingen nog moet worden uitgevoerd. Die zijn duidelijk -vooraan - in de RI&E aangegeven.

Met het oog op de consistentie zou het nader onderzoek ook in het overzicht van onderwerpen, onder paragraaf 3.3, aangegeven moeten worden. Dat geldt met name voor de onderwerpen: asbest, fysieke belasting, arbeidsmiddelen, werkplekinrichting, gevaarlijke stoffen, lawaai en verfspuiten.

Evaluatie

Voor het evalueren van gevaren, verbeterpunten en maatregelen is een specifiek pakket van evaluatie-instrumenten ingezet. Gevaren en maatregelen zijn afzonderlijk beoordeeld. Niet aangegeven is dat voor het aspect "ongewenst gedrag" een lagere score (1%) is gehanteerd.

Het beoordelingsproces van knelpunten en maatregelen is transparant en meestal goed verdedigbaar. De verzuimregistratie is nu nog veel te summier. Daardoor konden deze gegevens nauwelijks in het evaluatieproces van de RI&E worden betrokken. Datzelfde geldt ook voor de registratie van de AGS/SMB (Arbodienst) en in mindere mate voor de ongevalcijfers. Het voeren van adequate verzuimregistratie is voor POMS-V eens te meer van belang, omdat sprake is van een (te) hoog verzuim. De RI&E geeft dat ook aan. Aanbevolen wordt om de registratie op korte termijn te verbeteren, zodat deze cijfers bij de volgende bijstelling van de RI&E nadrukkelijk betrokken kunnen worden. Knelpunt W20 zou derhalve als "ZB" moeten worden gekwalificeerd.

Maatregelen

Het plan van aanpak is integraal en overzichtelijk in de RI&E opgenomen. De formulering van de maatregelen is niet altijd concreet. Soms lijkt het alsof knelpunten daarmee worden afgezwakt. Op dit punt kan de RI&E een volgende keer worden verbeterd.

Alternatieven voor maatregelen worden in deze RI&E van de POMS-V nog nauwelijks gegeven. Dat is in deze fase van de RI&E niet ongevoel. In de toekomst moet daar meer aandacht aan worden besteed. Op die manier valt namelijk beter te beoordelen of de maatregelen leiden tot een brongerichte aanpak. Zo is gehoorbescherming (persoonlijke beschermingsmiddelen in het algemeen) de laatste stap in het besluitvormingstraject voor te treffen maatregelen. In eerste instantie moet men proberen de bron weg te nemen. Voor BBA-toekenningen, bij POMS-V relatief vaak aan de orde, moet eenzelfde strategie worden gevolgd, dat wil zeggen dat de belastende factoren zoveel mogelijk weggenomen moeten worden. In de interne rapportage over toepassing van de BBA bij NL POMS (bijlage 9B) is dat adequaat verwoord. Wel wordt hierbij de kanttekening geplaatst dat risico's niet mogen worden "afgekocht". Dit criterium (type 8) zou derhalve niet tot een toekenning moeten kunnen leiden. Verder wordt opgemerkt dat het gebruik van barriercrèmes tegen de opname van gevaarlijke stoffen vaak niet adequaat werkt.

De uitvoering van de maatregelen is inmiddels opgepakt. Aanbevolen wordt om het effect van de maatregelen binnen een termijn van ongeveer 0,5 à 1 jaar na implementatie te evalueren en de uitkomsten daarvan schriftelijk vast te leggen in de RI&E. M.b.t. de RI&E van 1995 is dat een belangrijke tekortkoming.

Betrouwbaarheid

Betrokkenheid

De respons op de enquêtes is in het algemeen gesproken aan de lage kant. Dat geldt zeker voor de subgroepen Technisch personeel en Security. Het is zinvol na te gaan wat daarvan de oorzaak is geweest. De MC van de POMS-V is intensief bij de opzet en de uitvoering van de RI&E betrokken, onder meer door deelname aan de interne werkgroep RI&E.

Plan van aanpak (RI&E)

Er is gewerkt volgens een gestructureerd plan van aanpak dat vooraf met de Arbodienst is besproken. De uitvoering van het plan is binnen de geraamde termijnen gerealiseerd.

Gebruik van beschikbare arbo-info

In het verleden is bij POMS al veel onderzoek naar specifieke arbo-aspecten uitgevoerd. De uitkomsten hiervan zijn (te) beperkt in deze RI&E meegenomen.

De verzuim- en ongevalcijfers hebben voor de RI&E nog te weinig betekenis (zie eerdere opmerkingen). Het gemis van deze cijfers kan voor een deel worden ondervangen door de spreekuurgegevens van de Arbodienst (via de AGS/SMB-registratie) bij de evaluatie te betrekken. Ook deze mogelijkheid is in de RI&E van de POMS-V niet benut. Dat is een verbeterpunt dat door de Arbodienst moet worden opgepakt.

Methode

ACLb heeft het proces van de RI&E inhoudelijk begeleid. Er is gebruik gemaakt van vragenlijsten uit onder meer IMA en TOMO. De RI&E-rondgang is door deskundigen van ACLB / ACNON, in aanwezigheid van functionarissen van de POMS-V, uitgevoerd met behulp van een ABRIE-checklist.

VGW-breed

In de RI&E van de POMS-V komt het merendeel van de in AI-1 genoemde aandachtspunten in de breedte voldoende aan bod. De RI&E geeft daarmee, naar de mening van de deskundigen van het ACLb/ACNON, inhoudelijk een voldoende betrouwbaar beeld van de arbosituatie bij dit bedrijf. Geadviseerd wordt nog wel om in het RI&E-rapport de onderwerpen "lassen" en "acculaadstation" specifiek als beheerste of niet beheerste gevaren te benoemen.

Diepgang

Nog niet voor alle aspecten heeft de RI&E voldoende diepgang. Dat is voor een eerste inventarisatie niet ongevoel. In de (nabije) toekomst zal voor een aantal specifieke groepen en onderwerpen een nadere invulling van de RI&E nodig zijn. Voor een relatief groot aantal onderwerpen wordt nader onderzoek reeds

aangekondigd. Het is belangrijk dat dit onderzoek voortvarend wordt opgepakt. Dat geldt zeker voor het onderzoek naar mogelijke chromaatblootstelling.

Afwijkende beoordelingen

Afwijkende risicoscores

De weegfactor "2" die in de MCA is gekozen voor het criterium "Arbobelang" is (te) laag afgezet tegen de zwaarte van de arbeidsomstandighedenproblematiek bij een dergelijk bedrijf.

De toelichting bij het criterium "brongerichte aanpak" wekt de indruk dat (te) gemakkelijk wordt toegegeven aan de stand van het beleid bij de US Army. De RI&E biedt juist een goede gelegenheid daarover actief een standpunt in te nemen.

Veel van de verbeteringen op welzijnsgebied moeten, zoals het plan van aanpak aangeeft, via het werkoverleg tot stand worden gebracht. Uit de RI&E blijkt echter dat dit werkoverleg zelf ook als knelpunt naar voren komt. Op grond daarvan wordt geadviseerd het verbeterpunt W08 verder te concretiseren (bijvoorbeeld door het opnemen van een trainingsaspect) en een hogere prioriteit ("ZB") te geven.

Sommige (eenvoudige) maatregelen worden onnodig laag geprioriteerd. Voorbeelden daarvan zijn de punten A4, A12, A19 en A36.

Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek (PAGO)

Onder paragraaf 3.3 is door POMS-V aangegeven welke PAGO's eventueel aan de orde zijn. De mogelijkheid wordt opgehouden om het PAGO-advies op basis van het nog uit te voeren nader onderzoek bij te stellen, bijvoorbeeld voor geluid, fysieke belasting en blootstelling gevaarlijke stoffen. Opgemerkt wordt verder dat ten aanzien van medisch onderzoek onderscheid moet worden gemaakt in keuringen (gericht op bijzondere eisen van medische geschiktheid, zoals BHV) en PAGO's (op basis van een mogelijk verband tussen arbeidsrisico's en gezondheid, bijvoorbeeld geluid). Omdat in deze RI&E het aspect PAGO/keuringen als knelpunt naar voren komt, wordt geadviseerd om, in het verlengde van deze RI&E, binnenkort een bespreking met de betrokken partijen te beleggen (management, MC, bedrijfsartsen, begeleider RI&E).

Eindbeoordeling

Vanwege de aard van het bedrijf behoort de RI&E van de POMS-V tot de categorie "lastig uitvoerbaar". Daar is men gezien het voorliggende resultaat op een goede manier uitgekomen. De arbo-situatie van de POMS-V is met deze rapportage namelijk -in het algemeen gesproken- goed in kaart gebracht. De RI&E voldoet daarmee voor dit moment aan de gestelde eisen. Een bijstelling op redelijk korte termijn (ca. één jaar) zal de actualiteit moeten waarborgen. Bovendien kan in die periode tevens een aantal noodzakelijke verdiepingen worden uitgevoerd.

Hoe nu verder

De maatregelen die in de RI&E zijn aangegeven, moeten in overleg met de Medezeggenschapscommissie (MC) ten uitvoer worden gebracht. Primair zal daarbij de aandacht moeten uitgaan naar de geconstateerde zeer belangrijke zaken (in de RI&E aangegeven met "ZB"). Daarnaast wordt aanbevolen ook het nader onderzoek op korte termijn ter hand te nemen. Indien gewenst kunnen de ACLB en/of ACNON bij de uitvoering van het plan van aanpak en het nader onderzoek ondersteuning verlenen.

De chromaatproblematiek vraagt om een voortvarende aanpak, temeer daar het hier een politiek en media gevoelig onderwerp betreft. Aanbevolen wordt om, met ondersteuning van de Arbodienst, te komen tot een planning voor de wat langere termijn. Dat is tevens van belang voor de besluitvorming over korte termijn maatregelen.

Omdat een aantal knelpunten op een ander (hoger) uitvoeringsniveau ligt, wordt geadviseerd om de desbetreffende commandanten formeel van de RI&E-bevindingen in kennis te stellen, met name van de voor hen relevante punten.

Jaarlijks moet over de voortgang bij het uitvoeren van de maatregelen en de stand van zaken met betrekking tot de actualiteit worden overlegd met de MC. Geadviseerd wordt de uitkomst van dit overleg schriftelijk vast te leggen en het verslag als bijlage bij de RI&E te voegen. Door het opnemen en bijhouden van een paragraaf met de stand van zaken (actualiteit en uitvoering), kan de RI&E in de toekomst op een relatief eenvoudige manier "up to date" worden gehouden. De wettelijke verplichting tot het maken van een arbojaarplan en -verslag is

hiermee komen te vervallen. Een kopie van de bijgestelde versie van de RI&E moet naar het ACLB worden gestuurd. Afhankelijk van de doorgevoerde wijzingen zal daar beslist worden over de noodzaak van een hernieuwde toetsing.

Niet alle achterliggende gegevens zijn in de RI&E-rapportage opgenomen. Het is daarom raadzaam het RI&E-dossier zorgvuldig te bewaren. Specifieke rapportages, zoals het asbest-onderzoek van DGW&T, kunnen als losse bijlagen bij de RI&E worden opgenomen.

Referenties

- Risico-inventarisatie en -evaluatie, POMS-Site Vriezenveen, december 2000.
- Kwaliteitshandboek Arbodienst KL.
- AI-blad no. 1, Arbo- en verzuimbeleid, 2^e herziene uitgave 2000, SDU.

Bijlagen

- 1 Vaststelling advies
- 2 Procedure voor het toetsen van een RI&E
- 3 CHK01 ("Eerste administratieve controle volledigheid aangeleverde gegevens")
- 4 CHK02 ("Beoordelingslijst RI&E")
- 5 Vereiste verdiepingen op basis van AI 1 (Arbo- en verzuimbeleid)
- 6 Lijst met afkortingen

Bijlage 2: Procedure voor het toetsen van een RI&E

2.1 Inleiding

Wettelijke verplichting RI&E

Werkgevers zijn op grond van de Arbowet per 1 januari 1994 verplicht om een risico-inventarisatie en – evaluatie (RI&E) op te stellen en bij te houden. Door middel van de RI&E moeten op een structurele wijze alle risico's waaraan medewerkers in de arbeidssituatie worden blootgesteld, inzichtelijk worden gemaakt. Het gaat er vooral om de structurele tekortkomingen zichtbaar te maken en aan te pakken. Daarnaast moet de inventarisatie zicht geven op mogelijke acute/ernstige risico's. Op basis van de inventarisatie moeten maatregelen en alternatieve maatregelen worden geformuleerd zodat, samen met de Medezeggenschapscommissie (MC), kan worden toegewerkt naar een planmatige beheersing van de risico's en daaraan gerelateerde ongevallen, ziekteverzuim en blijvende arbeidsongeschiktheid.

Omvang RI&E

De RI&E moet VGW-breed zijn en uiteindelijk betrekking hebben op alle afdelingen en medewerkers. Een globale aanpak is toegestaan, tenzij er aanwijzingen zijn dat een verdieping noodzakelijk is ("zorg op maat"). De inventarisatie mag gefaseerd worden uitgevoerd ("cascade-aanpak"), maar moet wel actueel worden gehouden. Dat vereist regelmatige bijstellingen. In feite ontstaat op die manier een permanente verbetercyclus (inventariseren – evalueren – beheersen).

Bij de KL worden risico's voor werknemers, met name militairen, vooral manifest tijdens oefeningen of daarmee vergelijkbare situaties. Tijdens militaire oefeningen is de Arbowet beperkt van toepassing. Maar een RI&E kan ook voor die situatie praktische verbeterpunten opleveren.

Toetsing door Arbodienst

Het resultaat van de RI&E moet worden getoetst door een gecertificeerde arbodienst. De KL heeft, mede uit het oogpunt van de zeer specifieke arbeidsomstandigheden die er heersen, voor een eigen (interne) gecertificeerde arbodienst gekozen. De vereiste deskundigen zijn daarbinnen in zogenaamde Arbocentra samengebracht. Er zijn telkens twee centra voor de regio's Noord, Zuid, Oost en West. De POMS-V valt binnen het verzorgingsgebied van Arbocentrum Noord-Brabant (ACLB) te Breda.

Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek (PAGO)

Alle medewerkers komen in principe in aanmerking voor een vrijwillig Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek (PAGO). Dit PAGO zal grotendeels in de plaats treden van de tot nu toe gehanteerde periodieke geneeskundige onderzoeken. Het PAGO kan opgebouwd zijn uit algemene, of zonodig (functie)gerichte, vragenlijsten (groepsonderzoek), biometrie of een gesprek met de bedrijfsarts met een daaraan gekoppeld individueel advies.

In de praktijk wordt een PAGO-advies zoveel mogelijk gekoppeld aan de RI&E en maakt dan deel uit van het toetsingsadvies.

2.2 Doelstelling

Het resultaat van de RI&E moet worden getoetst door een gecertificeerde arbodienst. De daarbij te hanteren criteria zijn:

- volledigheid en betrouwbaarheid
- de aandacht voor specifieke groepen en onderwerpen en verzuim - en ongevalcijfers
- verwerkte (actuele) inzichten op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn (VGW)
- de systematiek bij de evaluatie van de geïnventariseerde gevaren
- (de prioritering van) de maatregelen

"Volledigheid" betekent dat alle beheerste en niet-beheerste gevaren (VGW-breed) voor alle medewerkers en lokaties in kaart moeten zijn gebracht. Waar nodig moet een verdieping plaatsvinden om onduidelijkheden op te lossen. Speciale aandacht moet uitgaan naar groepen werknemers die bijzondere risico's lopen (zie bijlage 5). De gegevens die zijn geraadpleegd, de verrichte waarnemingen en de toegepaste criteria moeten van zodanige kwaliteit zijn dat de werkelijke situatie daarmee betrouwbaar is weer te geven.

Het verwerken van actuele inzichten wil zeggen dat bij het inschatten van de aanvaardbaarheid van situaties, de meest recente normen en voorschriften moeten zijn gebruikt.

Het "wegen" van tekortkomingen moet leiden tot een juiste rangorde van risico's en een selectie van zaken die op (zeer) korte termijn moeten worden aangepakt. Daarvoor zijn geschikte instrumenten nodig. Bij het beoordelen van de gekozen maatregelen wordt gekeken of deze doelmatig en doeltreffend zijn en aansluiten bij een brongerichte aanpak. Indien mogelijk worden alternatieven aangegeven. Ook de maatregelen moeten in een volgorde van prioriteit worden gezet.

2.3 *Werkwijze*

De werkwijze die bij de Arbodienst KL voor elke toetsing wordt gevolgd, is gebaseerd op procedure RIE02 uit het Kwaliteitshandboek van de dienst. Op basis hiervan wijst het Hoofd van het desbetreffende Arbocentrum een projectverantwoordelijk (PV) en de kerndeskundigen aan die de toetsing moeten uitvoeren. Tot de kerndeskundigen worden gerekend: de arbeidshygiënist, de arbeids- en organisatiedeskundige, de bedrijfsarts en de veiligheidskundige.

De PV stelt conform de kwaliteitsprocedure een voorstel voor een plan van aanpak en een routeformulier (volgorde en planning bij de beoordeling door deskundigen) op.

De administratieve volledigheid wordt vastgesteld met behulp van CHK01 ("Eerste administratieve controle volledigheid aangeleverde gegevens"; zie bijlage 3) uit het Kwaliteitshandboek Arbodienst KL. De kerndeskundigen maken bij de beoordeling gebruik van de "Beoordelingslijst RI&E" (CHK02; zie bijlage 4) en de toetsingscriteria zoals die zijn vermeld in AI-1 (Arbo- en verzuimbeleid; zie bijlage 5).

Er wordt niet alleen naar de methodiek van inventariseren en evalueren gekeken. Waar nodig zijn afwijkende of aanvullende beoordelingen aangegeven met betrekking tot de gesignaleerde risico's, de evaluatie van de risico's, de gekozen oplossingen en de prioritering van de maatregelen. Daarbij worden tevens de resultaten van de RI&E-rondgang (voor zover van toepassing) betrokken.

2.4 *Toetsingsresultaat*

Een positieve beoordeling door de Arbodienst KL hoeft op zich nog niet te betekenen dat het RI&E -traject daarmee geheel is afgerond. Zeker bij een eerste RI&E zal dat vaak nog niet het geval zijn. Aan de toetsing is dan een advies gekoppeld, gericht op het verder uitwerken en voltooien van de inventarisatie.

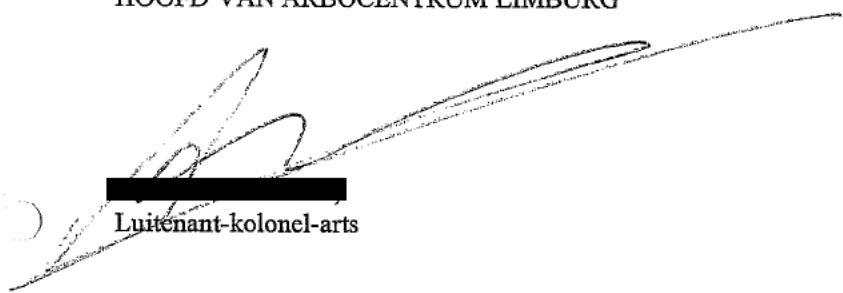
De RI&E is een levend document en moet bij veranderingen van omstandigheden, werkwijzen, technisch inzicht en/of wetgeving zo vaak als nodig worden bijgesteld. Het toetsingsadvies bevat meestal al een aantal aanbevelingen voor de eerstvolgende bijstelling. Eveneens met het oog op de actualiteit is een periodieke herhaling van de RI&E van ten minste éénmaal per drie jaar aan te bevelen. De periodiciteit van de toetsing door de Arbodienst is mede daarom bepaald op eenmaal per drie jaar. Door deze regelmatige evaluaties en bijstellingen kan een permanente verbetercyclus in gang worden gezet en worden voorkomen dat men weer terugvalt naar de oude situatie.

Vaststelling advies

Het advies "Toetsing Risico-inventarisatie en -evaluatie POMS-Site Vriezenveen", is door mij vastgesteld op grond van een beoordeling door kerndeskundigen van het Arbocentrum Limburg (ACLB).

Roermond, 15 maart 2001.

HOOFD VAN ARBOCENTRUM LIMBURG

[Redacted signature]

Luitenant-kolonel-arts

Arbodienst KL

Niveau -4- Handboek

Administratieve gegevens uitgevoerde RI&E	Aktie indien onvolledig	Opmerkingen
Inboekingsgegevens blad ../..		
a: volgnr. binnenkomst		
b: datum en nummer arbotoeam centrum		
c: datum en nummer aanbiedingsbrief van afzender		
1. Eenheid naam adres plaats naam commandant met telnr & faxnr naam projectleider met telnr & faxnr naam arbocoördinator met telnr & faxnr	Opvragen	
2. Ressort KL-staf, NATCO, COKL, IKL, KMar (omcirkelen)	Opvragen	
3. DOO MC adres contactpersoon telefoonnr faxnr	Opvragen	
4. DE MC adres contactpersoon telefoonnr faxnr	Opvragen	
5. Aantal burgers Aantal militairen Aantal Uitzendkrachten	Opvragen	
6. Organisatie organogram aanwezig j/n korte beschrijving taken en werkwijze	Opvragen	
7. Werklocaties plaatsnaam kazerne & geb.nr. volledig adres	Opvragen	
1		
2		

Administratieve gegevens uitgevoerde RI&E Inboekingsgegevens blad ./..		Aktie indien onvolledig	Opmerkingen
8.	Bedrijfsarts naam/adres telefoonnr faxnr eenheid 1 2 3 4 5	Opvragen	
9.	P-functionaris(sen) naam en telnr:	Opvragen	
10.	Begeleider Arbocentrum	Opvragen	

Arbodienst KL

Niveau -4- Handboek

Volledigheid

Minimumeisen t.a.v. volledigheid

Aspect	Aktie indien onv	Opmerkingen
1.1 Knelpunten - Zijn er knelpunten aangegeven? - Is aangegeven voor wie knelpunt geldt? (P/fies/afd) - Is aangegeven waar het knelpunt geldt? (Infra) - Indien van toepassing: Is aangegeven voor welk materieel het geldt? - Zijn er redelijkerwijs te verwachten (op basis van primaire proces en ervaring) ernstige knelpunten die niet worden gemeld?	Overdoen Opvragen Opvragen Opvragen Opvragen	
1.2 Evaluatie - Zijn de risico's geëvalueerd? - Heeft er een prioriteitenstelling plaatsgevonden? - Is aangegeven door wie de risico's geëvalueerd zijn? - Zijn de juiste, wettelijke, criteria gehanteerd?	Opvragen Vragen om maatwerk Opvragen Opvragen Vragen om toelichting	

Aspect	Actie indien Onvoldoende	Voldoende/ Onvoldoende
1.3 Maatregelen - Is er een plan van aanpak beschreven? * - Worden er maatregelen gegeven? - Zijn de maatregelen maatwerk? - Is a.d.h.v. de prioriteitenstelling, aangegeven wanneer de uitvoering plaats gaat vinden? - Is aangegeven wanneer de maatregel geëffectueerd moet zijn? - Is aangegeven wie verantwoordelijk is?	Opvragen Opvragen Vragen om maatwerk Vragen naar eindtermijn Opvragen Opvragen	

* Het plan van aanpak van de gevonden risico's is geen wegingsfactor bij het al dan niet goedkeuren van de RI&E. Er worden wel aanbevelingen gedaan over het plan van aanpak.

1.4 Algemene totaal indruk	
--	--

Minimumeisen t.a.v. betrouwbaarheid

CHK02 02-00 Beoordelingslijst RI&E

Minimumeisen t.a.v. betrouwbaarheid

Aspect	Actie indien onvoldoende	Voldoende/ Onvoldoende
2.4 Methode - Welke methode is gebruikt?	Opvragen	
2.5 VGW-breed - Is de RI&E VGW-breed? - Is aangegeven welke onderwerpen in beschouwing zijn genomen c.q. weg zijn gelaten? - Is welzijn m.b.v. vragenlijsten onderzocht bv TOMO of d.m.v. gestructureerd interview?	VGW-breed laten maken Opvragen Extra onderzoek	
2.6 Diepgang - Zijn er aparte inventarisaties op de volgende gebieden? • biologische agentia • fysieke belasting • geluid • straling • toxische stoffen • beeldschermveiligheid • persoonlijke beschermingsmiddelen - Is rekening gehouden met bijzondere groepen? • zwangere vrouwen • jeugdigen • etnische minderheden • minder validen • ingehuurd personeel • alleenwerkers • thuiswerkers - Zijn apparatuur en voorzieningen gemeld die regelmatig moeten worden gekeurd? - Is aangegeven door wie deze zaken zijn gekeurd? - Is aangegeven wanneer deze zaken voor het laatst zijn gekeurd?	Opvragen en navragen redenen Opvragen Opvragen Opvragen Opvragen	

Aspect	Actie indien onvoldoende	Voldoende/ Onvoldoende
- Is er een ongevallenregister? - Is er een register van (vermoede) beroepsziekten? - Is er beleid t.a.v. seksuele intimidatie, agressie en geweld? - Is er beleid t.a.v. roken? - Is er ziekteverzuim beleid en hoe ziet dat er uit?	Opvragen	

Algemene totaal indruk	

Beoordeling en eventueel commentaar van de vier verplichte deskundigen

Discipline	Paraaf
Arbeids-en organisatiedeskundige Naam: Opmerkingen:	
Arbeidshygiënist Naam: Opmerkingen:	

Discipline	Paraaf
Veiligheidskundige Naam: Opmerkingen:	
Bedrijfsarts Naam: Opmerkingen:	

Bijlage 1

Aandachtspunten bij de ri&e

Hieronder volgt een voorbeeld van een aandachtspuntenlijst voor een risico-inventarisatie en -evaluatie. In deze aandachtspuntenlijst zijn de aandachtsgebieden op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn opgenomen. Voor zover in het bedrijf van toepassing zal hieraan in de risico-inventarisatie en -evaluatie aandacht moeten worden besteed. Al naar gelang de specifieke risico's in het bedrijf zal meer op detailniveau moeten worden gekeken (zie ook bijlage 2).

1 Arbozorg en verzuimbeleid

1.1 arbobeleidsvoering

- doelstellingen werkgever
- samenhang met het algemene ondernemingsbeleid

1.2 verzuimbeleid

- begeleiding zieke werknemers

1.3 taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden

- taken directie, leidinggevend, werknemers
- verstrekte middelen (tijd, geld en hulpmiddelen)

1.4 samenwerking en overleg

- ondernemingsraad/medezeggenschapsorgaan/werkoverleg
- overleg arbodiensten/deskundigen

1.5 inzet van deskundigen

- Arbodienst, deskundigen

1.6 jaarplan en jaarverslag

1.7 voorlichting en onderricht

1.8 toezicht door leidinggevend

1.9 gedrag van werknemers

- werken volgens voorschriften en procedures
- gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen
- risico's gebruik van medicijnen, alcohol en/of drugs voor het uitoefenen van de functie

2 Algemene voorzieningen

- ##### 2.1 algemene inrichting gebouwen, werkplekken, terreinen (hygiëne, inrichtingseisen, eisen voor ontspanningsruimten, voorzieningen in noodsituaties, onderhoud et cetera)

- ##### 2.2 bedrijfshulpverlening (organisatie, opleiding, oefening, bedrijfsnoodplan)

3 Fysische factoren

- ##### 3.1 schadelijk en hinderlijk geluid en trillingen

- ##### 3.2 verlichting, daglicht, uitzicht

- ##### 3.3 klimaat (warmte en koude, extra belastende factoren als grote temperatuurverschillen en fysiek zware arbeid)

- ##### 3.4 straling (ioniserend en niet-ioniserend)

- ##### 3.5 werken onder overdruk

4 Gevaarlijke stoffen en biologische agentia

- ##### 4.1 inventarisatie en evaluatie van de blootstelling aan hinderlijke of gevaarlijke stoffen

- ##### 4.2 opslag/verpakking/etikettering

- ##### 4.3 voorkomen van ongewilde gebeurtenissen

- ##### 4.4 gevaar voor verstikking, bedwelming, vergiftiging, brand of explosie

- ##### 4.5 voorschriften voor het werken met kankerverwekkende stoffen

- ##### 4.6 voorschriften voor het omgaan met vinylchloridemonomeer, benzeen, asbest en een aantal specifiek giftige stoffen

- ##### 4.7 voorschriften voor het omgaan met biologische agentia

5 Fysieke belasting

- ##### 5.1 fysieke belasting (tillen, duwen, trekken van zware lasten en/of in ongunstige posities, langdurig een houding, kortcyclisch werk)

- ##### 5.2 beeldschermwerk

6 Werkplekinrichting

- ##### 6.1 staan en zitten

- ##### 6.2 werkhoogte

- ##### 6.3 bewegingsruimte

7 Arbeidsmiddelen

- ##### 7.1 arbeidsmiddelen met en zonder CE-keurmerk (inventarisatie, informatie verzamelen, risicobeoordeling, maatregelen waar nodig)

- 7.2 **bedieningsorganen** (duidelijk zichtbaar, herkenbaar, buiten gevaarlijk zones, veilig: een storing van de bedieningssystemen mag niet tot gevaarlijke situaties leiden)
- 7.3 **inwerkingstelling** (alleen door opzettelijk verrichte handeling)
- 7.4 **stopzetting** (veilig; energievoorziening onderbroken)
- 7.5 **noodstopinrichting** (noodzakelijk als de relatie gevaar en normale uitschakeltijd dit aangeeft)
- 7.6 **vallende wegschietende voorwerpen afschermingen**
- 7.7 **vrijkomen gas, damp, stof en vloeistoffen** (voorzien van opvang- en/of afvoerinrichting nabij de bron)
- 7.8 **stabiliteit**
- 7.9 **uiteenspatten delen arbeidsmiddel** (beveiliging als bijvoorbeeld afscherming)
- 7.10 **bewegende delen** (afscherming)
- 7.11 **verlichting**
- 7.12 **hoge en lage temperatuur** (afscherming daar waar aanraking mogelijk is)
- 7.13 **alarmsignalen** (voldoende, duidelijk te begrijpen)
- 7.14 **onderhoud** (alleen bij stilstand)
- 7.15 **veilige bereikbaarheid bij alle gebruiksomstandigheden**
- 7.16 **bescherming van werknemers tegen brand, verhitting, dampontwikkeling e.d.**
- 7.17 **contact met elektriciteit moet zijn voorkomen**

8 **Persoonlijke beschermingsmiddelen**

- 9 **Visuele informatie**
(lees- en zichtbaarheid van drukwerk, borden, beeldschermen, meters, veiligheids- en gezondheidssignaleringen et cetera)

10 **Functie-inhoud en werkdruk**

- 10.1 **volledigheid** (uitvoerend, organiserend, kortcyclisch)
- 10.2 **moeilijkheidsgraad**
- 10.3 **autonomie**
- 10.4 **contactmogelijkheden**
- 10.5 **informatievoorziening**
- 10.6 **werktempo**
- 10.7 **emotionele belasting** (agressie en geweld, seksuele intimidatie, discriminatie)

11 **Werk- en rusttijden**

11.1 **roosters**

11.2 **arbeidstijden/ploegendiensten**

11.3 **pauzes**

Werknemers die risico kunnen lopen:

- productiepersoneel
- hulp- of ondersteunend personeel (schoonmakers, flexibele arbeidskrachten, uitzendkrachten et cetera)
- onderaannemers
- zelfstandigen
- studenten, vrijwilligers en stagiairs
- kantoorpersoneel
- bezoekers
- beveiligingsbeambten

Werknemers die grotere risico's lopen:

- gehandicapten
- jonge werknemers
- oudere werknemers
- zwangere vrouwen
- onervaren werknemers (nieuwkomers et cetera)
- personeel in afgesloten ruimten
- onderhoudspersoneel
- werknemers die de op de werkplek gangbare gesproken of geschreven taal niet beheersen

Bijlage 2

Aparte inventarisatie- en registratieverplichtingen

In het Arbobesluit staan bijzondere risico-inventarisatie- en evaluatieverplichtingen vermeld. Deze moeten in de totale risico-inventarisatie en -evaluatie worden opgenomen.

Voor de volgende onderwerpen geldt een nader omschreven risico-inventarisatie en -evaluatieverplichting:

- jeugdigen (art. 1.36)
- zwangeren (art. 1.41)
- gevaarlijke stoffen in het algemeen (art. 4.2)
- kankerverwekkende stoffen in het algemeen (art. 4.13 en 4.14)
- vinylchloridemonomeer (art. 4.26)
- asbest (art. 4.43 en 4.50)
- lood (art. 4.64 en 4.67)
- biologische agentia (art. 4.85 en 4.97)
- thuiswerk met gevaarlijke stoffen (art. 4.111)
- fysieke belasting (art. 5.3)
- beeldschermen (art. 5.9)
- geluid (art. 6.7)
- persoonlijke beschermingsmiddelen (art. 8.2)

Lijst van afkortingen

ABRIE	Algemene Bedrijfsverkenning RI&E
ACLB	Arbocentrum Limburg
AI	Arbeidsinspectie/Arbo-informatieblad
AGS	Arbeidsgezondheidskundig spreekuur
Arbodienst KL	Arbodienst Koninklijke Landmacht
BBA	Beloning Bezwarende Arbeidsomstandigheden
BHV	Bedrijfshulpverlening
DGW&T	Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen
IMA	Inspectiemethode arbeidsomstandigheden
KL	Koninklijke Landmacht
MCA	Multi Criteria Analyse
MC	Medezeggenschapscommissie
PAGO	Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek
POMS-V	POMS-Site Vriezenveen
PV	Projectverantwoordelijke
RI&E	Risico-inventarisatie en -evaluatie
SMB	Sociaal Medische Begeleiding
TOMO	Toetsingslijst Mens en Organisatie
VGW	Veiligheid, gezondheid en welzijn